

CZU 343.144.5

DOI 10.5281/zenodo.17318118

TESTAREA CU UTILIZAREA POLIGRAFULUI: 10 ANI DE APLICARE PRACTICĂ

Igor DONCENCO ¹

Articolul dat reprezintă o analiză a evoluției și eficienței testării cu utilizarea poligrafului în Republica Moldova pe parcursul unui deceniu de aplicare instituțională (2014–2023) în cadrul Centrului tehnico-criminalistic și expertize judiciare al Inspectoratului General al Poliției. În cadrul articolului sunt prezentate date cantitative relevante privind frecvența testărilor și tipurile de solicitări, demonstrând o acuratețe ridicată și o aplicabilitate practică semnificativă. Pentru evaluarea impactului real al metodei, rezultatele obținute prin testare au fost comparate cu hotărârile judecătorești, iar utilizarea poligrafului a fost analizată din multiple perspective. De asemenea, este abordată situația și statutul aplicării testărilor cu utilizarea poligrafului în Republica Moldova, SUA, România și Ucraina. Prin prisma experienței acumulate, se poate constata că testarea poligraf contribuie eficient la clarificarea unor cazuri complexe și, în anumite situații, permite obținerea unor informații relevante suplimentare.

Concluziile subliniază relevanța testării poligraf ca instrument complementar de investigație, evidențiind totodată necesitatea dezvoltării continue a domeniului prin perfecționarea profesională a specialiștilor, armonizarea cadrului normativ și extinderea domeniului de aplicare în condiții de rigoare științifică și etică instituțională.

Cuvinte-cheie: poligraf, testare cu utilizarea poligrafului, detector al comportamentului simulat, investigarea infracțiunilor, selectarea personalului, hotărâri judecătorești, centrul tehnico-criminalistic și expertize judiciare.

POLYGRAPH TESTING: 10 YEARS OF PRACTICAL APPLICATION

Igor DONCENCO ¹

The article analyzes the evolution and effectiveness of polygraph testing in the Republic of Moldova over a decade of institutional application (2014–2023) within the Forensic and Judicial Expertise Center of the General Police Inspectorate. Relevant quantitative data are presented concerning the frequency of polygraph tests and the types of requests received, highlighting a high degree of accuracy and significant practical applicability. In order to assess the actual impact of the method, the test results were compared with court rulings, and the use of polygraph was examined from multiple perspectives. The article also addresses the current status and implementation of polygraph testing in the Republic of Moldova, United States of America, Romania, and Ukraine. Based on the gathered experience, it can be concluded that polygraph testing effectively contributes to the clarification of complex cases and, in certain situations, enables the retrieval of additional relevant information.

The conclusions emphasize the relevance of the polygraph as a complementary investigative tool, while also underscoring the need for continuous development of the field through advanced professional training, regulatory harmonization, and the expansion of its application under scientifically rigorous and ethically responsible conditions.

Keywords: polygraph, polygraph testing, simulated behavior detector, criminal investigation, personnel selection, judicial decisions, Forensic and Judicial Expertise Center.

INTRODUCERE

De-a lungul timpului, omenirea s-a confruntat cu necesitatea de a investiga infracțiunile, iar crimele rămase nepedepsite au manifestat un impact negativ asupra percepției de securitate și a încrederii în justiție la nivel

INTRODUCTION

Throughout history, people have faced the need to investigate crimes, and unsanctioned offenses have had a negative impact on the perception of security and public trust in the justice system. In this context, polygraph

¹ Doctor în psihologie, șef al Secției testarea cu utilizarea poligrafului al Centrului tehnico-criminalistic și expertize judiciare al IGP al MAI; e-mail: DoncencoIA@gmail.com; ORCID ID: 0000-0003-3036-1627

PhD in psychology, Head of the Polygraph testing Section of the Forensic and judicial expertise Center of the GPI of the MIA; e-mail: DoncencoIA@gmail.com; ORCID ID: 0000-0003-3036-1627



de societate. În acest context, testarea cu poligraful s-a dovedit a fi un instrument eficient nu doar pentru combaterea infracțiunilor, ci și în vederea prevenirii acestora, având un rol important în obținerea unor informații relevante pentru stabilirea adevărului.

Metodele de evaluare a sincerității au rădăcini adânci în istorie, fiind fundamentate pe practici și tehnici dezvoltate pe parcursul timpului, pentru a identifica comportamentele mincinoase și a proteja integritatea proceselor decizionale. În acest sens, testarea cu utilizarea poligrafului este un mijloc standardizat, tehnologic avansat de analiză a reacțiilor fiziologice corelate cu veridicitatea declarațiilor.

Practica utilizării poligrafului în Republica Moldova nu se limitează doar la activitatea Centrului tehnico-criminalistic și expertize judiciare (CTCEJ) al Inspectoratului General al Poliției (IGP) din cadrul Ministerului Afacerilor Interne (MAI), ci implică și contribuția altor instituții publice. Totuși, articolul de față reflectă exclusiv experiența acumulată în cadrul CTCEJ, evidențiind aspectele relevante din activitatea sa de utilizare a poligrafului. Pentru a înțelege dezvoltarea și consolidarea utilizării poligrafului, este necesar să menționăm câteva repere cronologice importante:

1) În anii <90, în cadrul Direcției Tehnico-Criminalistice a fost creat un laborator pentru testări cu utilizarea poligrafului. Scopul principal al acestuia era sprijinirea organelor de drept în vederea descoperirii infracțiunilor și stabilirii adevărului, cu rezultate pozitive în practica investigativă.

2) În anul 2008 a fost adoptată Legea nr. 269 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf), care reglementează aspectele esențiale ale testărilor cu utilizarea poligrafului [1].

3) În 2012, Legea privind activitatea specială de investigații a fost modificată, eliminând „convorbirile cu utilizarea detectorului de comportament simulat” din lista măsurilor operative de investigație [2]. Această schimbare a reflectat o abordare diferită asupra utilizării poligrafului, excluzându-l din categoria instrumentelor operative.

4) Ulterior, în anul 2014, a fost emisă Hotărârea Guvernului nr. 475, care a instituit Comisia de Stat pentru testări cu utilizarea poligrafului. Comisia a elaborat regulamente ce definesc

testing has proven to be an effective tool not only in combating crime but also in preventing it, playing a significant role in obtaining relevant information for establishing the truth.

Methods for assessing human truthfulness have deep historical roots, grounded in practices and techniques developed over time to identify deceptive behavior and to safeguard the integrity of decision-making processes. In this regard, polygraph testing represents a standardized, technologically advanced method for analyzing physiological responses associated with the veracity of statements.

The use of polygraph testing in the Republic of Moldova is not limited to the activity of the Forensic and Judicial Expertise Center (FJEC) of the General Police Inspectorate (GPI) under the Ministry of Internal Affairs (MIA), but also involves the contribution of other public institutions. However, the present article focuses exclusively on the experience accumulated within the FJEC, highlighting the most relevant aspects of its polygraph-related activity. To better understand the development and institutional consolidation of polygraph use, it is necessary to outline several key chronological milestones:

1. In the 1990s, a polygraph testing laboratory was established within the Forensic Department. Its primary objective was to support law enforcement bodies in solving crimes and establishing the truth, with demonstrably positive results in investigative practice.

2. In 2008, Law No. 269 on the application of simulated behavior detection testing (polygraph) was adopted, regulating the essential aspects of polygraph-based examinations [1].

3. In 2012, the Law on Special Investigative Activities was amended, removing “interviews using simulated behavior detectors” from the list of operative investigation measures [2]. This legislative change marked a shift in the legal treatment of the polygraph, excluding it from the category of operational tools.

4. Subsequently, in 2014, Government Decision No. 475 was issued, establishing the State Commission for Polygraph Testing (SCPT). The Commission developed regulations defining the status, competencies, and responsibilities of polygraph examiners and their assistants [3].

statutul, competențele și responsabilitățile poligrafologilor și asistenților acestora [3].

5) Începând cu anul 2017 a fost extinsă aplicabilitatea testărilor și în cadrul proceselor de selectare a personalului, precum angajarea sau detașarea.

6) În anul 2018, Curtea Constituțională a stabilit că obligativitatea obținerii unui rezultat pozitiv la testul poligraf, în cadrul concursului pentru selectare a personalului, constituie o măsură disproporționată. Totodată, Curtea a recunoscut că nu există alternative mai puțin intruzive și mai eficiente decât testarea cu poligraful [4]. Ca urmare, acest fapt a condus la abrogarea temeiului juridic pentru inițierea testărilor în procesul de selecție a personalului, măsură adoptată în perioada 2019-2021, la inițiativa Autorității Naționale de Integritate (ANI), a Consiliului Superior al Procurorilor și a Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) [5].

7) În aprilie 2023 a fost creată Secția testări cu utilizarea poligrafului în cadrul CTCEJ al IGP al MAI.

8) În anul 2024, dreptul de a iniția testări cu utilizarea poligrafului a fost extins către alte instituții, cum ar fi Serviciul de Protecție și Pază de Stat și, ulterior, Ministerul Apărării, în baza deciziilor guvernamentale adoptate spre sfârșitul anului.

În pofida unor provocări, precum modificările legislative și dificultățile juridice sau operaționale survenite, utilizarea poligrafului continuă să își extindă aplicabilitatea în diverse instituții publice.

METODOLOGIE

Pentru a realiza acestui studiu, a fost adoptat un demers metodologic mixt, combinând analiza cantitativă și calitativă a datelor disponibile în cadrul CTCEJ. Printre metodele utilizate se numără metoda logică, analiza comparativă, analiza sistemică, descrierea și deducția. Analiza cantitativă s-a axat pe datele din registrele interne ale CTCEJ și pe datele statistice oficiale disponibile pe portalul *statistica.md*. De asemenea, a fost realizată o analiză comparativă între rezultatele testărilor poligraf și hotărârile instanțelor de judecată, accesate pe platforma *instante.justice.md*. Cercetarea a integrat atât perspective teoretice, cât și practice, utilizând surse oficiale și științifice,

5. Starting in 2017, polygraph testing was also extended to personnel selection procedures, such as employment and internal transfer.

6. In 2018, the Constitutional Court ruled that requiring a positive polygraph test result as a mandatory condition in personnel selection processes constitutes a disproportionate measure. At the same time, the Court acknowledged that no less intrusive and more effective alternatives to polygraph testing were available [4]. As a result, during the period 2019–2021, the legal basis for initiating such tests in selection procedures was repealed at the initiative of the National Integrity Authority (NIA), the Superior Council of Prosecutors, and the Superior Council of Magistracy (SCM) [5].

7. In April 2023, the Polygraph Testing Section was created within the Forensic and Judicial Expertise Center of the General Police Inspectorate under the MIA.

8. In 2024, the right to conduct polygraph testing was extended to additional institutions, such as the State Protection and Guard Service and, subsequently, the Ministry of Defense, based on governmental decisions adopted toward the end of the year.

Despite challenges such as legislative changes and legal or operational obstacles, the application of polygraph testing continues to expand across various public institutions.

METHODOLOGY

To carry out this study, a mixed methodological approach was adopted, combining both quantitative and qualitative analysis of the data available within CTCEJ. The methods used include logical reasoning, comparative analysis, systemic analysis, description, and deduction. The quantitative analysis focused on data from CTCEJ's internal registers and official statistics available on the portal *statistica.md*. Additionally, a comparative analysis was conducted between polygraph test results and final court rulings, accessed via the platform *instante.justice.md*.

The research integrated both theoretical and practical perspectives, utilizing official and scientific sources and applying standardized techniques to provide a clear overview of the



aplicând tehnici standardizate pentru a oferi o imagine clară asupra eficienței și aplicabilității poligrafului în Republica Moldova.

LISTA ABREVIERILOR

ANI – Autoritatea Națională de Integritate
APA – Asociația Americană de Poligraf
CNA – Centrul Național Anticorupție
CSM - Consiliul Superior al Magistraturii
CSTUP – Comisia de Stat pentru testări cu utilizarea poligrafului
CTCEJ – Centrul tehnico-criminalistic și expertize judiciare
EPA – Asociația Europeană de Poligraf
IGP – Inspectoratul General de Poliție
MAI – Ministerul Afacerilor Interne
SUA – Statele Unite ale Americii.

REZULTATE ȘI DISCUȚII

Rezumând activitatea desfășurată, vom începe cu analiza dinamicii numărului de solicitări recepționate pentru testarea cu utilizarea poligrafului în perioada 2014-2023 (pe parcursul a 10 ani de activitate) de la diferite autorități abilitate cu dreptul de inițiere a testării (Tabelul 1).

effectiveness and applicability of the polygraph in the Republic of Moldova.

LIST OF ABBREVIATIONS

APA – American Polygraph Association
EPA – European Polygraph Association
FJEC – Forensic and Judicial Expertise Center
GPI – General Police Inspectorate
MIA – Ministry of Internal Affairs
NIA – National Integrity Authority
SCM - Superior Council of Magistracy
SCPT – State Commission for Polygraph Testing
USA – United States of America

RESULTS AND DISCUSSIONS

Summarizing the carried out activity, we begin with an analysis of the dynamics in the number of requests received for polygraph testing during the 2014–2023 period (over 10 years of practice), submitted by various authorities legally empowered to initiate such examinations (Table 1).

Tabelul 1. Numărul de solicitări pentru testarea cu utilizarea poligrafului
Table 1. Number of requests for polygraph testing

	IGP/ General Police Inspectorate	Procura- tura /Prosecu- tors Office	CSM/ Superior Council of Magis- tracy	MAI/ Minis- try of Internal Affairs	Serviciul Vamal / Customs Service	ANI / National Integrity Agency	CNA / National anticor- ruption center	Altele / other	Total
2014	185	9	-	7	-	-	-	17	218
2015	127	4	-	3	1	-	-	12	147
2016	154	16	-	5	2	-	1	20	198
2017	100	18	-	1	-	-	3	1	122
2018	86	34	-	2	3	-	-	-	125
2019	61	5	65	-	2	-	-	-	133
2020	120	13	40	3	-	1	-	-	177
2021	125	17	-	2	2	8	-	-	154
2022	106	55	-	1	5	-	-	-	167
2023	104	15	-	7	-	-	-	-	126
Total	1168	186	105	31	15	9	4	50	1568

Toate solicitările au fost prelucrate. Testările au fost efectuate folosind tehnici validate, alese în concordanță cu scopul lor specific. IGP a fost autoritatea cu cel mai mare număr de solicitări (1.168), ceea ce reprezintă aproximativ 74,5% din numărul lor total. Pe parcursul anilor, CTCEJ a colaborat practic cu toate instituțiile abilitate cu drept de inițiere a testării. La general, pot fi formulate următoarele concluzii:

1. Media solicitărilor se situează în jur de 150 pe an, sugerând un volum constant de activitate în domeniul testărilor cu utilizarea poligrafului.

2. În anii 2014 și 2016 s-au înregistrat cele mai multe solicitări – 218 și, respectiv, 198, datorită faptului că în ciuda modificărilor legislative, ofițerii de investigații, care au avut experiența pozitivă cu solicitarea testărilor, au continuat să utilizeze testarea poligraf pentru clarificarea circumstanțelor informațiilor furnizate de persoanele implicate în dosarele penale. Această practică subliniază rolul important al poligrafului ca instrument complementar în procesul de investigare și obținere a informațiilor importante pentru descoperire infracțiunilor.

3. Anii 2017 și 2018 au înregistrat cel mai scăzut număr de solicitări, respectiv 122 și 125. Nu a fost stabilită o cauză directă și obiectivă. Reiese că principalul inițiator al testărilor – IGP, a apelat tot mai rar la utilizarea poligrafului. Dacă excludem solicitările legate de selectarea personalului, putem analiza statistica tuturor infracțiunilor înregistrate pe ani comparativ cu utilizarea poligrafului (vezi tabelul 2) [6].

All requests were processed, and the examinations were conducted using validated testing techniques, selected in accordance with the specific objectives of each case. The GPI was the authority with the highest number of requests throughout the entire period, totaling 1,168, which represents approximately 74.5% of all submissions. Over the years, the Forensic and Judicial Expertise Center has collaborated with nearly all institutions authorized to initiate polygraph testing. Overall, the following conclusions can be drawn:

1. The average number of requests is approximately 150 per year, indicating a consistent volume of activity in the field of polygraph examinations.

2. The years 2014 and 2016 recorded the highest number of requests — 218 and 198 respectively — due to the fact that, despite legislative changes, investigative officers who had previously experienced the benefits of polygraph testing continued to use it to clarify the circumstances of the information provided by individuals involved in criminal cases. This practice highlights the significant role of the polygraph as a complementary tool in the process of investigation and in obtaining crucial information for solving crimes.

3. The years 2017 and 2018 marked a decline in the number of requests, with 122 and 125 respectively. No direct or objective cause was identified; however, it became evident that the main initiator of such examinations—GPI—began to make less frequent use of polygraph testing. If personnel selection-related requests are excluded, a comparative analysis of all recorded criminal offenses by year versus the use of polygraph testing can be conducted (see Table 2) [6].

Tabelul 2. Statistica tuturor infracțiunilor înregistrate în perioada 2014-2023.
Table 2. Statistics of all registered crimes in the period 2014-2023.

Anul / Year	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Total infracțiuni / Total crimes	41783	40302	41921	35581	32035	31657	26342	27159	26833	24001
Solicitări poligraf / Polygraph requests	218	147	198	108	113	65	125	143	139	115
Utilizarea poligrafului / Polygraph application	0,52%	0,36%	0,47%	0,30%	0,35%	0,21%	0,47%	0,53%	0,52%	0,48%



Raportarea utilizării poligrafului la numărul total al infracțiunilor înregistrate în Republica Moldova oferă un indicator al relevanței acestei metode în practica investigativă. Astfel, în perioada 2014-2023, dintr-un total de peste 327.000 de infracțiuni, testarea poligraf a fost solicitată în 1371 de cazuri, ceea ce corespunde unei frecvențe medii de 0,42% – adică aproximativ 4 testări la fiecare 1.000 de cazuri.

Cele mai frecvente tipuri de cazuri pentru care a fost solicitată testarea cu poligraful sunt:

- Furt – 442 de solicitări;
- Selectarea personalului – 196 de solicitări;
- Omor – 190 de solicitări;
- Huliganism – 111 solicitări;
- Viol – 97 de solicitări.

Datele statistice arată că cel mai mare număr de solicitări pentru testare provine în cazurile de furturi, 28,2%, selectarea personalului și investigarea omorurilor, câte 12%, huliganism, 7%, viol, 6%. Dacă privim prin prisma tuturor infracțiunilor înregistrate în perioada 2014-2023, se poate observa în cadrul căror tipuri de cazuri se apelează cel mai frecvent la utilizarea testării cu poligraful (vezi tabelul 3) [6].

The correlation between the use of polygraph testing and the total number of registered criminal offenses in the Republic of Moldova provides an indicator of the method’s relevance in investigative practice. Between 2014 and 2023, out of more than 327,000 reported crimes, polygraph testing was requested in 1,371 cases, corresponding to an average frequency of 0.42%—or approximately 4 tests per 1,000 cases.

The most common types of cases for which polygraph testing was requested are:

- Theft – 442 requests;
- Personnel selection – 196 requests;
- Murder – 190 requests;
- Hooliganism – 111 requests;
- Rape – 97 requests.

The statistical data shows that the largest number of requests for testing comes from theft cases – 28.2%, personnel selection and murder investigations – 12% each, hooliganism – 7%, and rape – 6%. However, when examining all recorded offenses during the period 2014–2023, it becomes evident which types of cases most frequently involve the use of polygraph testing (see Table 3) [6].

Tabelul 3. Procentajul utilizării poligrafului pentru descoperirea infracțiunilor (2014-2023).
Table 3. The Percentage of Polygraph use for crime detection (2014-2023).

	Total înregistrate / Total recorded	Utilizarea poligrafului / Polygraph application	%
Omor / Murder	1617	190	11,75%
Viol / Rape	2913	97	3,33%
Huliganism / Hooliganism	13195	111	0,84%
Furt / Theft	110393	442	0,40%

Deși furtul are cel mai mare număr absolut de solicitări, utilizarea relativă a testării este mai intensă în cazurile de omor, unde 190 de testări au fost efectuate dintr-un total de 1.617 dosare (11,75%). Acest indicator subliniază caracterul strategic al poligrafului în anchetele complexe. Având în vedere gravitatea acestor infracțiuni și necesitatea sporită de a le soluționa rapid, utilizarea poligrafului devine un instrument eficient pentru confirmarea sau infirmarea unor piste investigative. Astfel, frecvența ridicată a utilizării poligrafului în ca-

Although theft accounts for the highest absolute number of requests, the relative use of polygraph testing is significantly more intensive in homicide cases, where 190 tests were conducted out of a total of 1,617 cases (11.75%). This indicator highlights the strategic value of the polygraph in complex investigations. Given the gravity of such crimes and the increased need for their swift resolution, the polygraph becomes an effective tool for confirming or refuting investigative leads. Therefore, the high

zurile de omor este justificată de necesitatea accelerării anchetei și de sprijinul pe care acesta îl oferă în procesul de stabilire a adevărului.

Importanța practică a testării cu utilizarea poligrafului este reflectată și de faptul că, în perioada 2019–2023, din 693 de testări efectuate, în 62 de cazuri (8,9%) s-au obținut recunoașteri ale vinovăției sau informații esențiale pentru soluționarea cazurilor. Mai exact:

- 41 de recunoașteri au fost obținute în timpul testării;
- 21 de recunoașteri au fost obținute ulterior testării, fie în urma prezentării rezultatelor de către ofițerii de urmărire penală, fie în instanță.

Utilizarea poligrafului este o metodă integral umană, etică și non-violentă, care nu prejudiciază onoarea, libertatea și demnitatea persoanei [7]. **În completarea faptului că** Curtea Constituțională s-a pronunțat în favoarea utilizării în continuare a poligrafului, merită de menționat faptul că testarea cu utilizarea poligrafului reprezintă un echilibru între drepturile persoanei testate și nevoia utilizării poligrafului pentru realizarea justiției și protecția intereselor publice [4]. Este mai mult decât un „detector de minciuni” – este un „detector al adevărului”. De exemplu, conform datelor din tabelul 4, rezultatele ce confirmă veridicitatea declarațiilor sunt de două ori mai frecvente decât cele ce indică înșelăciunea. Poligraful, utilizat corect, adaugă un plus de precizie la evaluarea declarațiilor, facilitând identificarea inconsecvențelor sau confirmarea veridicității acestora. În acest sens, poligraful devine un instrument complementar esențial în procesul de investigație, susținând atât eficiența, cât și corectitudinea proceselor judiciare.

frequency of polygraph use in homicide cases is justified by the necessity to expedite investigations and by the support it provides in the process of establishing the truth.

The practical importance of polygraph testing is further demonstrated by the fact that, between 2019 and 2023, out of 693 examinations conducted, in 62 cases (8.9%) confessions of guilt or essential information for case resolution were obtained:

- 41 confessions were obtained during testing;
- 21 confessions were obtained after the testing, either following the presentation of the results by the criminal investigation officers or in court.

The use of the polygraph is an inherently humane, ethical, and non-violent method that does not infringe upon a person’s honor, liberty, or dignity [7]. In addition to the fact that the Constitutional Court has ruled in favor of the continued use of polygraph testing, it is worth emphasizing that this method represents a balance between the rights of the individual being examined and the need to employ such tools in the pursuit of justice and the protection of public interest [4]. It is more than a “lie detector”; it is a “truth detector.” For instance, as shown in Table 4, results confirming the truthfulness of statements are twice as frequent as those indicating deception. When properly applied, the polygraph enhances the accuracy of statement evaluation by helping identify inconsistencies or verify the credibility of declarations. In this regard, the polygraph becomes an essential complementary tool in the investigative process, supporting both the efficiency and fairness of judicial proceedings.

Tabelul 4. Rezultatele testărilor
Table 4. Results of Polygraph Tests

		Total	%
1	Fără înșelăciunea indicată / NDI	678	43,3%
2	Înșelăciunea indicată / DI	350	22,3%
3	Nu s-a prezentat / Was absent	343	21,9%
4	Persoana a refuzat / The person refused	73	4,7%
5	A dispărut necesitatea / The necessity disappeared	54	3,4%
6	Imposibilitatea testării / Impossibility of testing	51	3,3%



7	Altele / Other	19	<1%
	Total	n=1568	

În total, din 1.568 de solicitări, au fost efectuate 1.047 de testări. Aproximativ 21,9% dintre persoanele pentru care a fost dispusă testarea poligraf nu s-au prezentat, iar în 4,7% din cazuri persoanele s-au prezentat, dar au refuzat testarea. Aproximativ în 3,4% din cazuri, necesitatea testării devine irelevantă, întrucât, până la momentul examinării materialelor, organele de anchetă reușesc să clarifice situația prin alte metode. Alte 3% reflectă imposibilitatea testării, determinată de existența unor contraindicații stabilite anterior sau în timpul testării, care împiedică continuarea acesteia, în conformitate cu prevederile Legii 269/2008 (de exemplu: probleme de sănătate, sarcină, vârstă sub 18 ani, vârstă înaintată, contraindicații medicale etc.) [1].

Acuratețea poligrafului este confirmată de analiza comparativă a deciziilor instanțelor de judecată, verificate prin Portalul Național al Instanțelor de Judecată [8]. Au fost identificate 164 de cazuri în care s-a aplicat testarea cu utilizarea poligrafului, pentru care există o hotărâre definitivă. Conform datelor statistice obținute, rezultatele testărilor cu poligraf și concluziile instanțelor coincid în 84,8% din cazuri (vezi tabelul 5).

Out of a total of 1,568 requests, 1,047 polygraph examinations were actually conducted. Approximately 21.9% of individuals for whom testing was ordered did not appear, while in 4.7% of cases, individuals presented themselves but refused to undergo testing. In about 3.4% of cases, the need for testing became irrelevant, as the investigative bodies clarified the situation through other means before the materials reached the examination stage. Another 3% of cases involved situations where testing was deemed impossible due to contraindications identified prior to or during the examination, which prevented its continuation, in accordance with Law No. 269/2008 (e.g., health issues, pregnancy, age under 18, advanced age, medical contraindications, etc.) [1].

The accuracy of the polygraph is further confirmed by a comparative analysis with court rulings, as verified through the National Judicial Portal [8]. A total of 164 cases were identified in which polygraph testing had been used and a final court decision had been issued. According to the collected statistics, polygraph results aligned with court conclusions in 84.8% of cases (see Table 5).

Tabelul 5. Testări în raport cu Hotărârile instanțelor de Judecată vizând același dosar
Table 5. Polygraph Tests in Relation to Court Decisions for the Same Case

Anul / Year	Hotărâre judecătorească / Court decision	Coincide / Matches	Nu coincide / Does not match	Referire la poligraf / Reference to polygraph
2014	18	18	0	8
2015	8	4	4	0
2016	28	24	4	16
2017	7	7	0	6
2018	11	8	3	7
2019	10	6	4	6
2020	25	23	2	17
2021	26	19	7	12
2022	17	16	1	12
2023	14	14	0	6
Total	164	139	25	90
		84,8%	15,2%	54,9%

„Referire la poligraf” semnifică de câte ori instanța, în concluziile sale, a menționat că a fost efectuată testarea cu utilizarea poligrafului sau chiar a apelat la rezultatele acesteia. În 84,8% din cazuri, rezultatele testării cu utilizarea poligrafului reprezintă o concordanță cu deciziile instanțelor, ceea ce demonstrează eficiența și fiabilitatea instrumentului. Această corelare ridicată dintre rezultatele poligrafului și concluziile judiciare subliniază capacitatea sa de a contribui la un proces de justiție mai echitabil, oferind informații suplimentare relevante pentru analiza probelor și stabilirea adevărului în cazurile examinate. Acesta poate fi considerat un rezultat bun, deoarece, într-o meta-analiză realizată în anul 2003 de către Consiliul Național de Cercetare al SUA, acuratețea mediană a testelor, în funcție de testele validate aplicate, a variat între 80% și 90% [9].

De asemenea, trebuie luat în considerare un alt aspect important: fiecare persoană testată poate cere o testare repetată. Dacă probabilitatea medie de eroare, conform cercetărilor, este de 15%, atunci, în cazul celei de-a doua testări independente crește probabilitatea de a obține un rezultat corect și precis, iar probabilitatea erorii va fi de $0,15 \times 0,15 = 0,0225$, și acuratețea medie va fi de 97,75%. Rezultatele testărilor din perioada analizată evidențiază nu doar o aplicabilitate constantă și susținută a poligrafului, ci și un grad ridicat de fiabilitate, relevanță și eficiență a acestuia pentru sprijinul procesului penal și administrativ.

O cercetare realizată în anul 2013 de Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției a evidențiat că testarea cu utilizarea poligrafului este o metodă etică și non-violentă, aplicată în peste 75 de țări în diverse domenii, având atât beneficii, cât și anumite limite [7]. În România, testarea cu poligraf este recunoscută oficial ca formă de expertiză tehnică judiciară, iar psihologii autorizați să o efectueze trebuie să îndeplinească cerințe stricte stabilite de Ministerul Justiției. Dobândirea calității de expert tehnic judiciar în această specializare presupune un proces riguros de formare profesională, finalizat cu susținerea unui examen în fața comisiei de evaluare organizate de minister. Potrivit Registrului Unic al Psihologilor cu drept de liberă practică gestionat de Colegiul Psihologilor din România, în perioada 2005–2025 au fost emise

A reference to the polygraph indicates how often the court, in its rulings, mentioned that a polygraph examination had been conducted or explicitly referred to its results.

In 84.8% of cases, the results of polygraph testing were consistent with the court decisions, demonstrating the effectiveness and reliability of this tool. This high degree of correlation between polygraph results and judicial conclusions highlights the polygraph's capacity to contribute to a more equitable justice process by providing additional relevant information in the evaluation of evidence and the establishment of the truth in the examined cases. This can be considered a strong result, especially when compared to the findings of a 2003 meta-analysis conducted by the U.S. National Research Council, which reported that the median accuracy rate of validated polygraph tests ranged between 80% and 90% depending on the type of test used [9]. Another important factor should also be taken into account: each examinee has the right to request a retest. If the average probability of error, according to existing research, is 15%, then in the case of two independent tests, the probability of obtaining a correct and accurate result increases, and the probability of error decreases to $0.15 \times 0.15 = 0.0225$, resulting in an average accuracy of 97.75%.

The results of polygraph testing during the analyzed period highlight not only its consistent and sustained applicability but also its high degree of reliability, relevance, and effectiveness in supporting both criminal and administrative proceedings.

An analysis conducted in 2013 by the Center for Analysis and Prevention of Corruption emphasized that polygraph testing is an ethical and non-violent method, applied in over 75 countries across various fields, offering both benefits and certain limitations [7]. In Romania, polygraph testing is officially recognized as a form of judicial technical expertise, and psychologists authorized to perform it must meet strict requirements established by the Ministry of Justice. Obtaining the status of judicial technical expert in this specialization involves a rigorous process of professional training, culminating in an examination before an evaluation commission organized by the Ministry. According to the National Register of Psychologists with the right to independent



159 de atestate pentru specialiști autorizați să realizeze testări cu utilizarea poligrafului [10]. În prezent, aproximativ 120 de psihologi dețin licență activă pentru această activitate.

Conform Ghidului Ministerului Justiției privind expertizele tehnice judiciare, testarea cu poligraf este inclusă în categoria „Psihologie și științe comportamentale”, specializarea 74 – Psihologie, cu subspecializarea „Psihologie aplicată în domeniul securității naționale” [11]. Această subspecializare permite efectuarea de expertize în cadrul ramurii „psihologie judiciară”, în care testarea cu poligraf este recunoscută ca tehnică de evaluare a comportamentului simulat. Astfel, în România, testarea psihofiziologică cu poligraful este pe deplin integrată în sistemul judiciar ca formă de expertiză acreditată.

În Ucraina, domeniul testării cu poligraf a cunoscut o dezvoltare accelerată în ultimii ani, fiind reglementat oficial în anul 2015, când această activitate a fost inclusă în lista expertizelor judiciare admise [12]. În prezent, peste 500 de poligrafologi activi sunt înregistrați în cadrul Asociației Naționale a Poligrafologilor din Ucraina, care are filiale în toate regiunile țării [13]. Statutul de poligrafolog autorizat este acordat după finalizarea unor cursuri de formare specializate și obținerea unei certificări recunoscute de stat. De asemenea, echipamentele utilizate în Ucraina trebuie să respecte cerințele tehnice prevăzute de standardul DSTU 8692:2016 (standardul de Stat al Ucrainei), care reglementează aspectele metodologice și procedurale ale testării poligraf. Acest standard național prezintă multiple asemănări conceptuale și operaționale cu seria de standarde elaborate de ASTM în Statele Unite (American Society for Testing and Materials), dedicate cercetării în domeniul detecției psihofiziologice a comportamentului disimulat. Deși fiecare sistem reflectă particularitățile cadrului juridic intern, se poate constata existența unei baze metodologice comune, centrate pe validitatea științifică și pe respectarea protocolului de examinare.

În Statele Unite, standardele fundamentale de practică profesională au fost dezvoltate de către American Polygraph Association, care stabilește normele metodologice și etice aplicabile la nivel internațional. În prezent, în SUA sunt activi peste 2.700 de poligrafolo-

practice, managed by the Romanian College of Psychologists, 159 certifications were issued between 2005 and 2025 for specialists authorized to conduct polygraph testing [10]. Currently, approximately 120 psychologists hold active licenses for this specific activity.

According to the Ministry of Justice’s Guide on Judicial Expertise, polygraph testing falls under the category of “Psychology and Behavioral Sciences,” specialization 74 – Psychology, with the subspecialization “Applied Psychology in the Field of National Security” [11]. This subspecialization permits expert evaluations within the domain of “judicial psychology,” in which polygraph testing is recognized as a method for assessing simulated behavior. Thus, in Romania, psychophysiological polygraph testing is fully integrated into the judicial system as an accredited form of expert evaluation.

In Ukraine, the field of polygraph testing has experienced accelerated development in recent years, having been officially regulated in 2015, when this activity was included in the list of admissible judicial expert examinations [12]. Currently, more than 500 active polygraph examiners are registered with the National Association of Polygraphologists of Ukraine, which maintains branches in all regions of the country [13]. The status of certified polygraph examiner is granted upon completion of specialized training courses and the attainment of a state-recognized certification. Furthermore, the equipment used in Ukraine must comply with the technical requirements established by the national standard DSTU 8692:2016 (Ukrainian State Standard), which governs the methodological and procedural aspects of polygraph examinations. This national standard shares multiple conceptual and operational similarities with the ASTM standard series developed in the United States (American Society for Testing and Materials), which are dedicated to research in the field of psychophysiological detection of deceptive behavior. Although each system reflects the specificities of its respective legal framework, there is a demonstrable methodological foundation common to both, centered on scientific validity and adherence to standardized examination protocols.

In the United States, the fundamental standards for professional practice have been developed by the American Polygraph Associ-

gi acreditați, care utilizează tehnici validate științific și protocoale standardizate, în scopul maximizării acurateței și reproductibilității rezultatelor. La nivel european, aceste principii sunt reflectate în activitatea European Polygraph Association, organizație care reunește membri din 35 de țări. Atât APA, cât și EPA promovează convergența metodologică și armonizarea standardelor profesionale, în vederea creșterii eficienței operaționale și a garanțiilor etice în procesul de examinare [14].

În Republica Moldova, domeniul testărilor cu utilizarea poligrafului se află la o etapă incipientă de dezvoltare. În prezent, doar 7 specialiști poligrafologi și 2 asistenți sunt activi în instituțiile abilitate. Conform Legii nr. 269/2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf), 9 instituții publice sunt autorizate să inițieze testări poligraf. Ținând cont de multiplele scopuri pentru care este utilizată această metodă – cum ar fi selectarea la angajare, anchetele de serviciu sau investigarea infracțiunilor – este estimat că fiecare instituție ar necesita între 3 și 5 specialiști, în funcție de volumul de muncă. În consecință, domeniul testării cu poligraf în Republica Moldova reprezintă o direcție de dezvoltare importantă cu un potențial considerabil de extindere.

CONCLUZII

Testarea cu utilizarea poligrafului reprezintă o direcție promițătoare în vederea consolidării capacităților instituțiilor statului de a preveni și investiga infracțiunile, contribuind substanțial la stabilirea adevărului. Un avantaj semnificativ pentru Republica Moldova îl constituie existența unui cadru legislativ clar și a unor reglementări procedurale care conferă legitimitate aplicării acestui instrument.

Datele analizate pe parcursul unui deceniu demonstrează o aplicabilitate constantă și eficientă a testărilor, în special în cazuri complexe. Statistica relevă o concordanță semnificativă între rezultatele testărilor poligraf și hotărârile instanțelor de judecată, ceea ce atestă un nivel ridicat de fiabilitate și relevanță al acestei metode în procesul de stabilire a adevărului.

Este important de subliniat că poligraful,

care stabilește norme metodologice și etice aplicabile internațional, este activ în SUA, unde peste 2.700 de experți acreditați utilizează tehnici validate științific și protocoale standardizate pentru a maximiza acuratețea și reproductibilitatea rezultatelor. La nivel european, aceste principii sunt reflectate în activitatea European Polygraph Association (EPA), o organizație care adună membri din 35 de țări. Ambele organizații promovează convergența metodologică și armonizarea standardelor profesionale pentru a îmbunătăți eficiența operațională și a asigura protecții etice pe durata procesului de examinare [14].

În Republica Moldova, domeniul testărilor cu poligraf rămâne într-o etapă incipientă de dezvoltare. În prezent, doar 7 experți acreditați și 2 asistenți sunt activi în instituțiile autorizate. Conform Legii nr. 269/2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf), 9 instituții publice sunt autorizate să inițieze testări poligraf. Ținând cont de multiplele scopuri pentru care este utilizată această metodă – cum ar fi selectarea la angajare, anchetele de serviciu sau investigarea infracțiunilor – este estimat că fiecare instituție ar necesita între 3 și 5 specialiști, în funcție de volumul de muncă. În consecință, domeniul testării cu poligraf în Republica Moldova reprezintă o direcție de dezvoltare importantă cu un potențial considerabil de extindere.

CONCLUSIONS

Polygraph testing represents a promising direction for strengthening the capacity of state institutions to prevent and investigate crime, substantially contributing to the establishment of truth. A significant advantage for the Republic of Moldova lies in the existence of a clear legislative framework and procedural regulations that grant legitimacy to the application of this tool.

Data analyzed over the course of a decade demonstrates the consistent and effective applicability of polygraph testing, particularly in complex cases. The statistics reveal a significant concordance between polygraph results and court rulings, attesting to the high reliability and relevance of this method in the truth-seeking process.



atunci când este utilizat conform standardelor internaționale și reglementărilor naționale, se încadrează într-un cadru etic, fiind o metodă non-violentă care respectă demnitatea persoanei. Mai mult, testarea cu poligraful poate facilita obținerea unor informații suplimentare valoroase în cadrul investigației, grație interacțiunii structurate din etapele pre-test și post-test, care permit identificarea de detalii relevante în comunicarea cu persoana testată.

Se remarcă o tendință ascendentă a instituțiilor statului de a integra specialiști poligrafologi în structurile lor, ceea ce indică o schimbare pozitivă de atitudine față de acest instrument. Inspirându-ne din bunele practici internaționale și din experiența acumulată în cadrul CTCEJ, se poate concluziona că testarea cu utilizarea poligrafului oferă un avantaj operațional concret și sustenabil.

Prin urmare, poligraful nu este doar un mijloc tehnic de verificare, ci și un instrument complementar valoros pentru investigarea infracțiunilor, selectarea personalului și clarificarea unor situații sensibile. Utilizarea poligrafului contribuie atât la creșterea eficienței investigațiilor, cât și la consolidarea percepției de siguranță și a încrederii în sistemul de justiție din Republica Moldova.

It is important to emphasize that when used in accordance with international standards and national regulations, the polygraph operates within an ethical framework, as a non-violent method that respects human dignity. Moreover, polygraph examinations can facilitate the acquisition of valuable additional information during investigations, thanks to the structured interaction during the pre-test and post-test phases, which allow for the identification of relevant details through communication with the examinee.

An upward trend is observed in the integration of polygraph specialists within state institutions, indicating a positive shift in attitude toward this investigative tool. Drawing inspiration from international best practices and the experience accumulated at the Forensic and Judicial Expertise Center, it can be concluded that polygraph testing offers a concrete and sustainable operational advantage.

Therefore, the polygraph is not merely a technical verification tool but a valuable complementary instrument in criminal investigations, personnel selection, and the clarification of sensitive cases. Its use contributes both to increasing the efficiency of investigations and to strengthening public confidence and the perception of security within the justice system of the Republic of Moldova.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

BIBLIOGRAPHICAL REFERENCES

1. Legea nr. 269 din 12.12.2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf). https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=141821&lang=ro (accesat la data de 10.04.2025).
2. Legea nr. 45 din 12.04.1994 privind activitatea operativă de investigații. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=96225&lang=ro (accesat la data de 10.04.2025).
3. Comisia de Stat pentru testări cu utilizarea poligrafului: legislație. <https://www.cna.md/tabview.php?l=ro&idc=110&t=/Comisia-de-stat-pentru-testari-cu-utilizarea-poligrafului/Legislatie&> (accesat la data de 10.04.2025).
4. Hotărârea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea nr.269 din 12 decembrie 2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf) și din Legea nr.132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate din 10 aprilie 2018. <https://constcourt.md/ccdoc-view.php?tip=hotariri&docid=652&l=ro> (accesat la data de 10.04.2025).
5. Raportul de activitate a Comisiei de Stat pentru testări cu utilizarea poligrafului, 2023. https://www.cna.md/public/files/Raport_de_activitate_al_CSTUP_pentru_anul_2023.pdf (accesat la data de 10.04.2025).

6. Biroul Național de Statistică: *Infracțiuni înregistrate (Tipul infracțiunii și Ani)*. <https://statbank.statistica.md:443/PxWeb/sq/de760d93-f93b-4ede-bd73-92bb1e3db57f> (accesat la data de 17.04.2025).
 7. Centrul de Analiză și Prevenirea Corupției – testarea benevolă cu aparatul poligraf a reprezentanților sectorului justiției, 2013. https://www.capc.md/docs/studiu_polygraph.doc (accesat la data de 17.04.2025).
 8. Portalul Național al Instanțelor de Judecată (Ministerul Justiției al RM). <https://instanțe.justice.md/ro/hotaririle-instantei> (accesat la data de 10.04.2025).
 9. American Polygraph Association: Frequently Asked Questions. https://www.polygraph.org/docs/APA_FAQ_Sheet-12JUL23.pdf (accesat la data de 17.04.2025).
 10. Registrul Unic al Psihologilor cu drept de liberă practică gestionat de Colegiul Psihologilor din România. <https://www.copsi.ro/index.php/registre> (accesat la data de 29.05.2025).
 11. Ghidul Ministerului Justiției privind expertizele tehnice judiciare, specializarea 74 – Psihologie <https://www.just.ro/GhidExp/GhidulSpecializarilor/74.pdf> (accesat la data de 29.05.2025).
 12. Butenko O. V. (2022). Legal status of the initiator and the person granting permission to conduct a polygraph test. *Law Journal of the National Academy of Internal Affairs*, 12(2), 16-23. <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/8a1a7b44-5ce9-49f3-b9f3-8ea97c7a8685/content> (accesat la data de 29.05.2025).
 13. Registrul Național al Poligrafologilor din Ucraina. <https://polygraph.ua/register-of-polygraph-examiners/> (accesat la data de 29.05.2025).
 14. Europolygraph: Frequently Asked Questions about the Use of the Polygraph as a Credibility Diagnostic Tool, 2024. <https://europolygraph.org/en/frequently-asked-questions-about-the-use-of-the-polygraph-as-a-credibility-diagnostic-tool/> (accesat la data de 29.05.2025).
-